

מסכת סוכה

פרק ב

א. הַיָּשׁוֹן תַּחַת הַמָּטָה בַּסֵּכָה, לֹא יֵצֵא יָדָיו חוּבָתוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נוֹהֲגִין הָיִינוּ, שֶׁהָיִינוּ יֹשְׁבֵי תַּחַת הַמָּטָה בַּפְּנֵי הַזְּקָנִים, וְלֹא אָמְרוּ לָנוּ דָּבָר. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מַעֲשֵׂה בְּטָבִי עָבָדוֹ שֶׁל רַבִּי גְּמַלְיָאֵל שֶׁהָיָה יָשׁוֹן תַּחַת הַמָּטָה, וְאָמַר לָהֶן רַבִּי גְּמַלְיָאֵל לַזְּקָנִים, רְאִיתֶם טָבִי עֹבֵדִי, שֶׁהוּא תַלְמִיד חָכָם וְיֹדֵעַ שְׁעֹבָדִים פְּטוּרִין מִן הַסֵּכָה, לְפִיכָף יָשׁוֹן הוּא תַּחַת הַמָּטָה. וְלִפִּי דִרְכֵּנוּ לְמַדְנוּ, שֶׁהַיָּשׁוֹן תַּחַת הַמָּטָה, לֹא יֵצֵא יָדָיו חוּבָתוֹ:

ב. הַסּוּמָךְ סִכָּתוֹ בְּכַרְעֵי הַמָּטָה, כְּשֶׁרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם אֵינָה יְכוּלָה לַעֲמֹד בַּפְּנֵי עֲצָמָה, פְּסוּלָה. סֵכָה הַמְּדַבֵּלֶתָ, וְשִׁצְלָתָהּ מִרְבָּה מִחֲמַתָּה, כְּשֶׁרָה. הַמַּעֲבָה כְּמִין בֵּית, אִף עַל פִּי שְׁאִין הַכּוֹכָבִים נִרְאִים מִתּוֹכָהּ, כְּשֶׁרָה:

ג. הָעוֹשֶׂה סִכָּתוֹ בְּרֹאשׁ הָעֵגְלָה אוֹ בְּרֹאשׁ הַסִּפִּינָה, כְּשֶׁרָה, וְעוֹלִין לָהּ בַּיּוֹם טוֹב. בְּרֹאשׁ הָאֵילָן אוֹ עַל גִּבִּי גְּמַל, כְּשֶׁרָה, וְאִין עוֹלִין לָהּ

בְּיוֹם טוֹב. שְׁתִּימִים בָּאֵילָן וְאַחַת בְּיַדֵּי אָדָם, אוֹ שְׁתִּימִים בְּיַדֵּי אָדָם וְאַחַת בָּאֵילָן, כְּשֶׁרָה, וְאֵין עוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב. שְׁלֹשׁ בְּיַדֵּי אָדָם וְאַחַת בָּאֵילָן, כְּשֶׁרָה, וְעוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב. זֶה הַכֶּלֶל, כָּל שְׁנֵטֶל הָאֵילָן וַיִּכּוֹלָה לַעֲמוֹד בְּפָנֶי עֶצְמָה, כְּשֶׁרָה, וְעוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב:

ד. הָעוֹשֶׂה סִכְתּוֹ בֵּין הָאֵילָנוֹת, וְהָאֵילָנוֹת דְּפָנוֹת לָהּ, כְּשֶׁרָה. שְׁלוֹחֵי מִצְוָה פְּטוּרִין מִן הַסִּכָּה. חוֹלִין וּמִשְׁמִישֵׁיהֶן פְּטוּרִין מִן הַסִּכָּה. אוֹכְלִין וְשׁוֹתִין עֲרָאֵי חוּץ לַסִּכָּה:

ה. מַעֲשֶׂה וְהִבִּיאוּ לוֹ לִרְבֹּן יוֹחֲנָן בֶּן זַכָּאִי לְטַעוֹם אֶת הַתְּבַשִּׁיל, וּלְרְבֹן גְּמְלִיאֵל שְׁתֵּי כוֹתְבוֹת וְדָלִי שֶׁל מַיִם, וְאַמְרוּ, הֵעָלוּם לַסִּכָּה. וַיִּכְשַׁנְתָּנוּ לוֹ לִרְבִּי צְדוֹק אֲכָל פָּחוֹת מִכַּבִּיצָה, נָטְלוֹ בַּמֶּפֶה וְאַכְלוּ חוּץ לַסִּכָּה, וְלֹא בִרְדֵּי אֲחֵרֵיוֹ:

ו. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אֲרֻבַּע עָשָׂרָה סְעוּדוֹת חַיֵּב אָדָם לֶאֱכֹל בַּסִּכָּה, אַחַת בְּיוֹם וְאַחַת בַּלַּיְלָה. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים, אֵין לְדַבֵּר קֶצֶבָה, חוּץ מִלֵּילֵי יוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל חֹג בִּלְבָד. וְעוֹד אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מִי שֶׁלֹּא אָכַל לַיְלִי יוֹם טוֹב הִרְאשׁוֹן, יִשְׁלִים בַּלַּיְלִי יוֹם טוֹב הָאֲחֵרוֹן. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים, אֵין לְדַבֵּר תְּשֻׁלוּמִין, עַל זֶה נֶאֱמַר (קֹהֶלֶת א) מַעֲנוֹת לֹא יוֹכֵל לְתַקֵּן, וְחֶסְרוֹן לֹא יוֹכֵל לְהַמְנוֹת:

ז. מי שְׁהָיָה רֹאשׁוֹ וְרַבּוֹ בַּסֵּכָה, וְשִׁלְחָנוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, בַּיִת שְׁמַאי פּוֹסְלִין, וּבֵית הֵלֵל מְכַשִּׁירִין. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית הֵלֵל לְבֵית שְׁמַאי, לֹא כָךְ הָיָה מַעֲשֵׂה, שְׁהֵלְכוּ זִקְנֵי בֵּית שְׁמַאי וְזִקְנֵי בֵּית הֵלֵל לְבַקֵּר אֶת רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן הַחוּרָנִי, וּמִצְאוּהוּ שְׁהָיָה יוֹשֵׁב רֹאשׁוֹ וְרַבּוֹ בַּסֵּכָה, וְשִׁלְחָנוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְלֹא אָמְרוּ לוֹ דָּבָר. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שְׁמַאי, מִנְשֵׁם רֵאזִיָּה, אִף הֵם אָמְרוּ לוֹ, אִם כֵּן הָיִיתָ נוֹהֵג, לֹא קִיַּמְתָּ מִצְוֹת סֵכָה מִיָּמֶיךָ:

ח. נָשִׁים וְעֹבְדִים וְקֹטְנִים, פְּטוּרִים מִן הַסֵּכָה. קָטָן שְׁאִינוֹ צָרִיךְ לְאֹמוֹ, חַיֵּב בַּסֵּכָה. מַעֲשֵׂה וְיִלְדָּה כָּלְתוּ שָׁל שְׁמַאי הַזִּנְקָן וּפְחַת אֶת הַמַּעֲזִיבָה וְסִכָּךְ עַל גִּבִּי הַמָּטָה בַּשְּׁבִיל הַקָּטָן:

ט. כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים אָדָם עוֹשֶׂה סִכָּתוֹ קִבֵּעַ וּבֵיתוֹ עֲרָאִי. יָרְדוּ גִשְׁמִים, מֵאִימָתִי מִתֵּר לְפָנוֹת, מִשְׁתַּסְּרַח הַמִּקְפָּה. מִנְשְׁלוֹ מִנְשָׁל, לָמָּה הַדָּבָר דּוּמָה, לְעֹבֵד שֶׁבָּא לְמִזְוֹג כּוֹס לְרַבּוֹ, וְשֹׁפֵךְ לוֹ קִיתוֹן עַל פָּנָיו: